

UCHWAŁA NR XLIX/1006/17

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 23 listopada 2017 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017r., poz. 1875) w związku z art. 4¹ oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.) oraz w związku z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r., poz. 783 z późn. zm.), po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi w trybie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.)

RADA MIASTA KATOWICE

uchwała:

§1. Przyjąć Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały oraz zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do złożenia sprawozdania z jego realizacji w terminie do 30 marca 2019r.

§2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. OPIS PROBLEMU	3
II. DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	12
III. DZIAŁANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	14
IV. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII	16
V. CELE I ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	17
VI. ZASADY FINANSOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU	21

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok, zwany dalej Programem, jest elementem „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016-2021”.

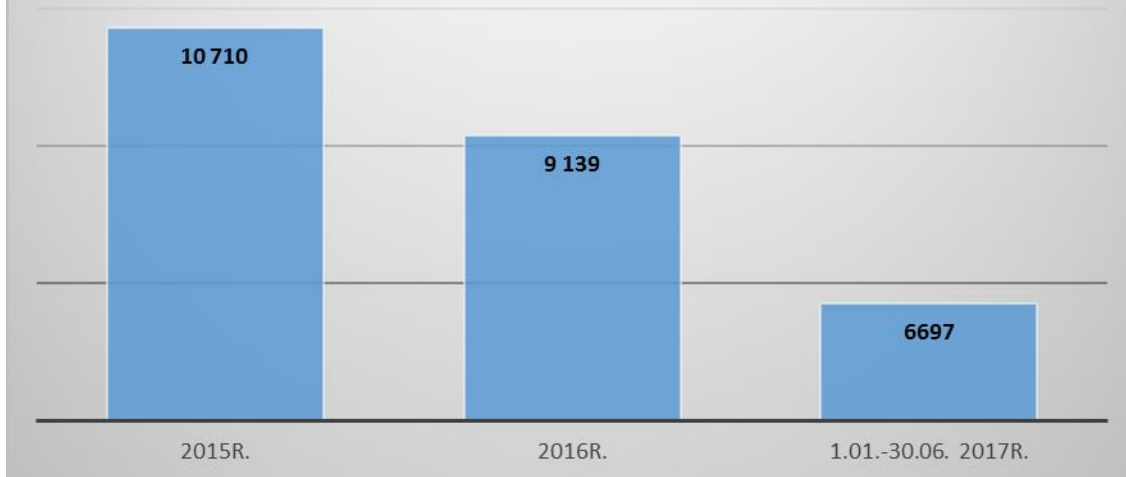
Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wraz z przeciwdziałaniem narkomanii odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym, zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania. Coraz częściej obserwuje się, że osoby spożywające alkohol zażywają zamiennie również inne środki psychoaktywne lub łączą je z alkoholem. Przez to współczesna profilaktyka, ale także leczenie osób uzależnionych, coraz mniej rozdzielają problematykę alkoholową i narkotykową.

I. OPIS PROBLEMU

Dla określenia skali problemów wynikających ze spożywania alkoholu oraz narkotyków zebrano informacje od różnych podmiotów działających na terenie miasta Katowice. Działania prowadzone przez instytucje strzegące porządku publicznego oraz w obrębie służby zdrowia w sposób najbardziej jednoznaczny pokazują problemy związane z używaniem alkoholu i narkotyków. Stanowią tzw. „twarde dane”, ponieważ opierają się na konkretnych zdarzeniach. Poprzez zestawienie danych z okresu kilku lat można zaobserwować dynamikę problemów związanych zwłaszcza z piciem alkoholu.

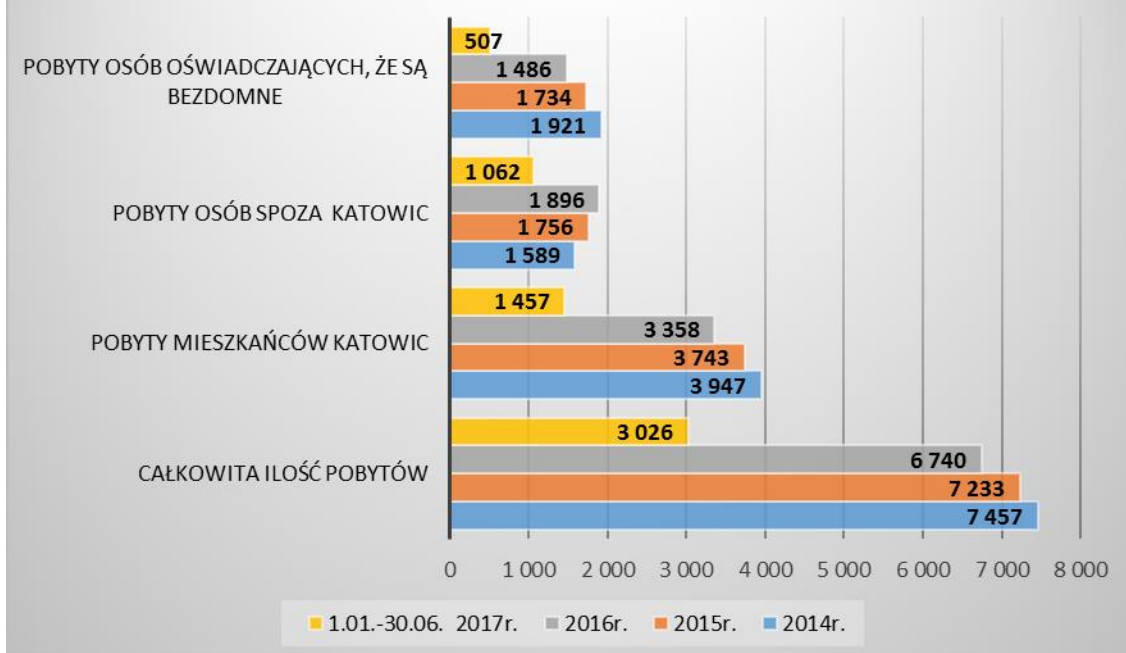

Liczba ujawnionych wykroczeń z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - dane z Wydziału Prewencji KMP

Powyższe dwa wykresy pokazują, że ilość mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych udzielonych zarówno przez strażników miejskich jak i policjantów zmalała w 2016 roku w stosunku do roku poprzedniego (w Straży Miejskiej o 27,8%, w Policji o 14,7%). Natomiast w pierwszej połowie 2017 roku w przypadku Straży Miejskiej udzielono z tego tytułu 44,60% mandatów w stosunku do całego roku 2016, natomiast w przypadku Policji udzielono z tego tytułu 73,28% mandatów w stosunku do całego roku 2016.

Pobyty w Miejskiej Izbie Wytrzeźwień

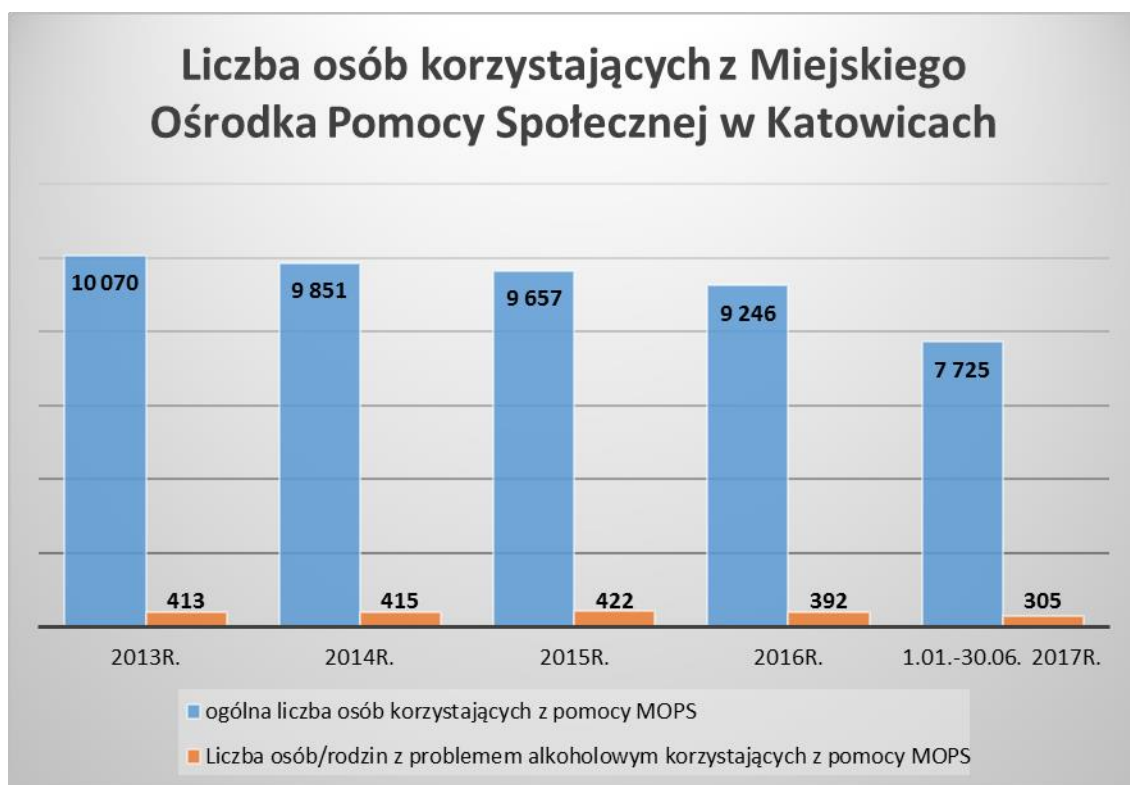

Analiza liczby przyjęć osób do wytrzeźwienia w Miejskiej Izbie Wytrzeźwień na przestrzeni ostatnich 3 lat wykazuje regularną tendencję spadkową w zakresie:

- ogólnej ilości pobytów (w 2015 roku spadek w stosunku do roku 2014 o 3%, natomiast w 2016 roku spadek w stosunku do roku 2015 o 7,3%)
- pobytów mieszkańców Katowic (w 2015 roku spadek w stosunku do roku 2014 o 5,17%, natomiast w 2016 roku spadek w stosunku do roku 2015 o 10,29%)
- pobytów osób deklarujących się jako bezdomni (w 2015 roku spadek w stosunku do roku 2014 o 9,74%, natomiast w 2016 roku spadek w stosunku do roku 2015 o 14,3%).

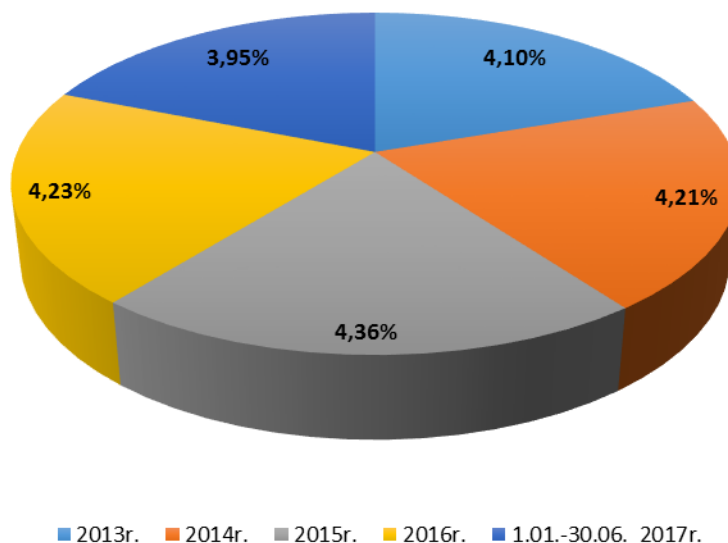
Również dane z okresu pierwszego półrocza 2017 roku potwierdzają malejącą tendencję: 44,9% ogólnej liczby pobytów w stosunku do wszystkich pobytów w trakcie całego roku 2017 oraz 43,39% liczby pobytów mieszkańców Katowic w stosunku do wszystkich pobytów w trakcie całego roku 2017.

Wzrost liczby pobytów w MIW dotyczy jedynie osób spoza Katowic, co może wynikać z coraz większej ilości atrakcyjnych wydarzeń i imprez (np. koncerty sylwestrowe), które przyciągają widzów i uczestników z całej Polski.

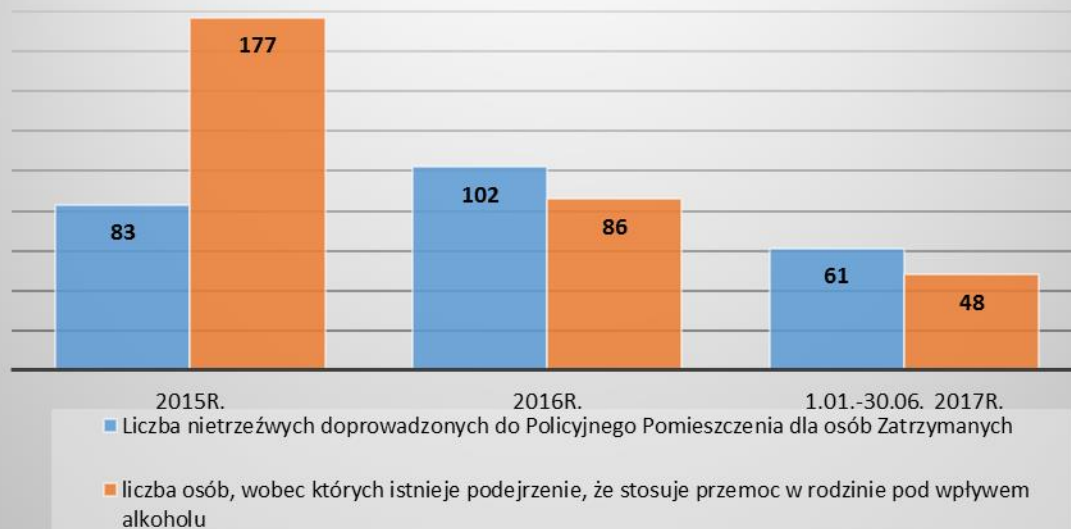

Liczba osób korzystających z pomocy MOPS na przestrzeni ostatnich 4 latach stopniowo maleje (w roku 2016 zmalała w stosunku do 2013 roku o 8,2%), natomiast procentowy udział osób/rodzin z problemem alkoholowym w ogólnej liczbie beneficjentów MOPS utrzymywał się na zbliżonym poziomie i wynosił nieznacznie ponad 4% w latach 2013–2016, natomiast spadł poniżej 4% w pierwszej połowie 2017 roku. Dynamikę tę obrazuje poniższy wykres:

Udział procentowy osób z uzależnieniami w ogólnej liczbie korzystających z MOPS

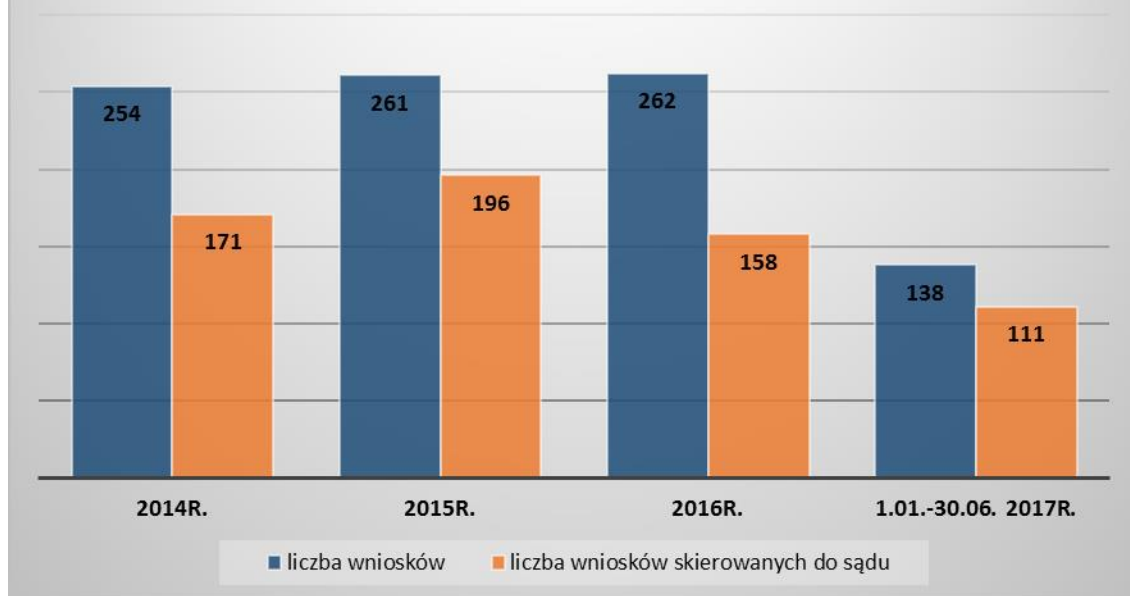
Liczba nietrzeźwych osób - dane Wydziału Prewencji KMP

Dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Katowicach wykazują, że liczba nietrzeźwych doprowadzonych do Policyjnych Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych wzrosła w 2016 rok w stosunku do 2015 roku o 22,9%. Ta zwykła tendencja utrzymywała się również w pierwszej połowie 2017 roku (59,8% w stosunku do całego roku 2016).

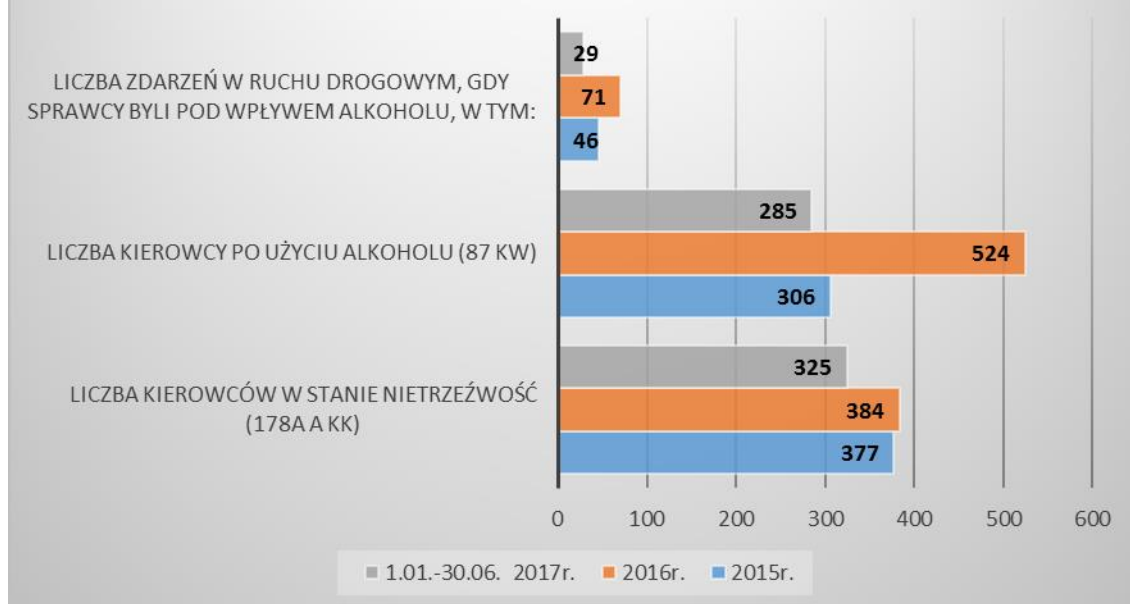
Natomiast w 2016 roku w stosunku do 2015 roku o ponad połowę spadła liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu. W pierwszej połowie 2017 roku ta spadkowa tendencja zatrzymała się (55,8% w stosunku do całego 2016 roku).

Zestawienie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego

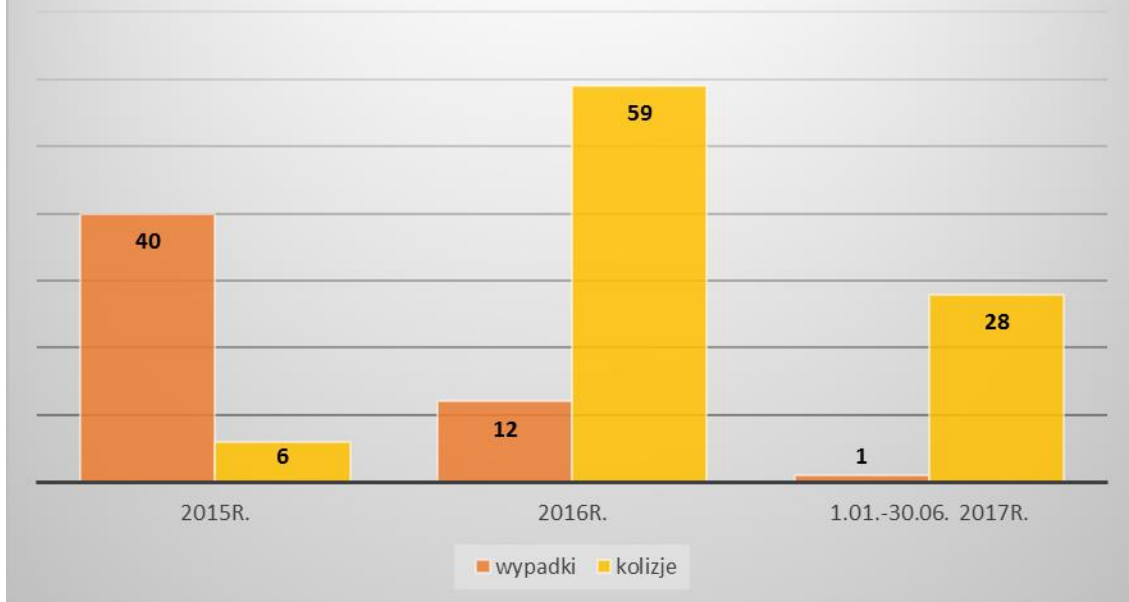

Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego wpływających do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w latach 2014-2016 i w pierwszej połowie 2017 roku, utrzymuje się na bardzo zbliżonym poziomie. Mniejsza ilość spraw przekazywanych do Sądu Rejonowego wynika z większej liczby osób podejmujących dobrowolne leczenie odwykowe w wyniku rozmów motywujących prowadzonych przez Komisję.

Liczba zdarzeń po użyciu alkoholu - dane Wydziału Ruchu Drogowego KMP

Liczba zdarzeń w ruchu drogowym, gdy sprawcy byli pod wpływem alkoholu

Powyższe wykresy pokazują, że liczba zdarzeń po użyciu alkoholu na przestrzeni roku 2015 i 2016 wzrosła w obrębie następujących zdarzeń:

- liczba kolizji, gdy sprawcy byli pod wpływem alkoholu (wzrost prawie dziesięciokrotny),
- liczba kierowców po spożyciu alkoholu tzn. gdy zawartość alkoholu we krwi wynosi 0,2 do 0,5 promila (wzrost o 71,6% w 2016 roku i utrzymująca się tendencja w pierwszej połowie 2017 roku);
- liczba kierowców w stanie nietrzeźwości tzn. gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila (nieznaczny wzrost, bo o 1,86% w 2016 roku w stosunku do poprzedniego roku), natomiast ogromny wzrost wykrywalności w pierwszej połowie 2017 roku (84,6% w pierwszym półroczu w stosunku do całego 2016 roku).

Tak znaczna poprawa wykrywalności wynika z regularnych akcji „Trzeźwy poranek”, które od 2016 roku zostały przesunięte na wcześniejszą porę tj. na godz. 4 rano, dyslokacja patroli dokonujących tych kontroli następowała w rejonach, gdzie wcześniej ujawniano większą częstotliwość zdarzeń po użyciu alkoholu. Ponadto Wydział Ruchu Drogowego KMP w Katowicach dysponuje większą ilością wysokiej jakości urządzeń do wykrywania alkoholu w wydychanym przez kierowców powietrzu.

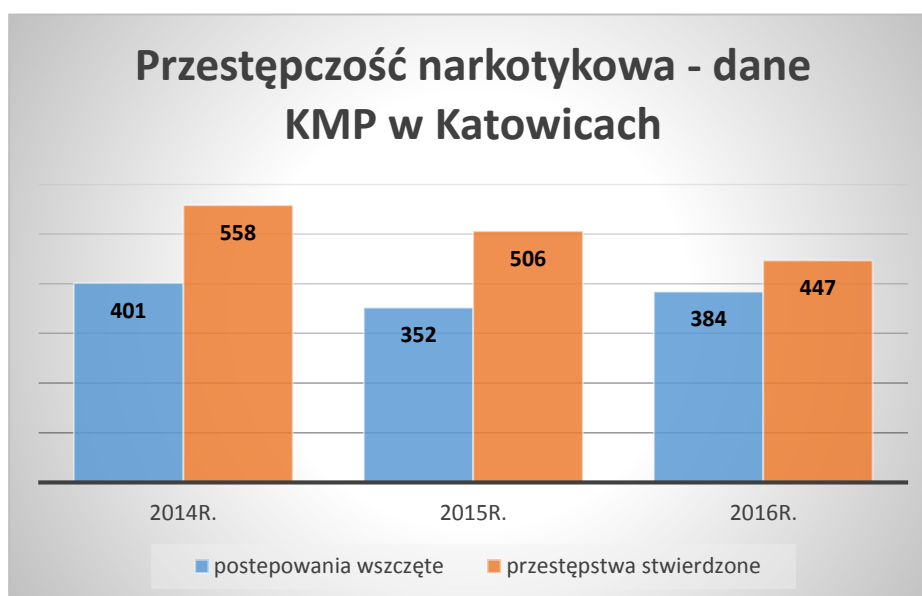
Natomiast zdecydowanemu zmniejszeniu uległa liczba wypadków, podczas których sprawcy byli pod wpływem alkoholu: na przestrzeni roku 2015, 2016 o 30%. Dane z pierwszego półrocza 2017 roku pokazują, że zdarzył się tylko 1 wypadek, gdy sprawca był pod wpływem alkoholu (przy 12 w całym 2016 roku), jednak utrzymuje się ilość kolizji, gdy sprawca był pod wpływem alkoholu (47,5% w stosunku do całego 2016 roku).

Chorzy leczeni w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego w Katowicach - zaburzenia spowodowane używaniem **alkoholu**

Liczba pacjentów leczonych w jednostkach leczenia ambulatoryjnego, ze względu na zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w Katowicach, malała od 2013 do 2015 roku, a w 2016 roku utrzymywała się na podobnej wysokości jak w roku poprzednim.

Przestępczość narkotykowa - dane KMP w Katowicach

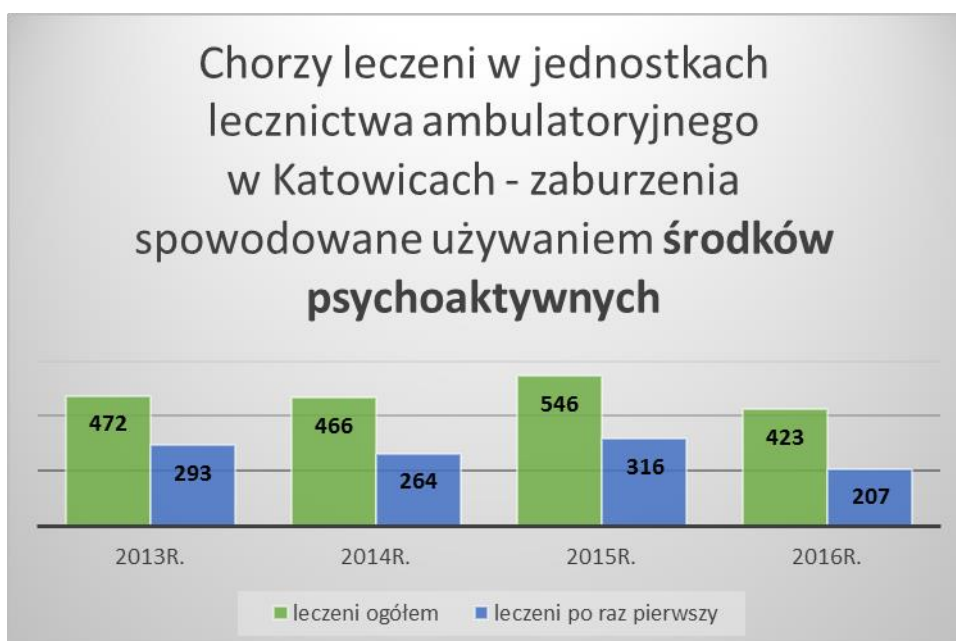

Zestawienie danych statystycznych związanych z działaniami Wydziału d/w z Przestępczością Narkotykową Komendy Miejskiej Policji w Katowicach wykazuje, że ilość wszczętych postępowań była na przestrzeni ostatnich 3 lat największa w roku 2014, w 2015 roku spadła o 49, a w 2016 roku wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 32. Podobnie w zakresie przestępstw stwierdzonych najwięcej było ich w roku 2014, następnie w 2015 roku ich liczba zmalała o 52, a w 2016 roku zmalała w stosunku do poprzedniego roku o 59.

Policja prowadzi we współpracy z przedstawicielami Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Katowicach działania związane z walką z rozprowadzaniem środków zastępczych, tzw. „dopalaczy”. W 2016 roku przeprowadzono m.in. kilkadziesiąt kontroli placówek zajmujących się sprzedażą „dopalaczy” co skutkowało nałożeniem kar grzywny na właścicieli i prowadzących sprzedaż w tych lokalach. Zabezpieczono także ponad 2000 sztuk środków zastępczych, tzw. „dopalaczy”. Działania skutkowały zamknięciem trzech placówek usytuowanych w ścisłym centrum Katowic.

Powyższy wykres obrazuje poziom wykrywalności w zakresie przestępczości narkotykowej, który w 2015 roku wzrósł o 0,8% w stosunku do roku 2014. Natomiast w roku 2016 zmalał w stosunku do roku 2015 o 5,9%. Straż Miejska nie ma w zakresie swoich kompetencji działań związanych ze zwalczaniem przestępczości narkotykowej.

Liczba pacjentów leczonych, w jednostkach leczenia ambulatoryjnego, z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych, wzrosła w 2015 roku w stosunku do dwóch poprzednich lat o około 15%, natomiast w 2016 roku zmalała do stanu nieznacznie niższego niż w latach 2013 i 2014. Ta tendencja dotyczy leczonych ogółem, jak i leczonych po raz pierwszy.

Powyższy wykres pokazuje jaki rodzaj substancji psychoaktywnych stwierdzano u osób leczonych ambulatoryjnie w Katowicach. Zdecydowanie najczęściej było to równocześnie kilka substancji psychoaktywnych lub inne niesklasyfikowane substancje, najprawdopodobniej tzw. „dopalacze”. Kolejnymi grupami substancji psychoaktywnych najczęściej zażywanych były leki uspokajające i nasenne oraz marihuana.

Podsumowanie i wnioski:

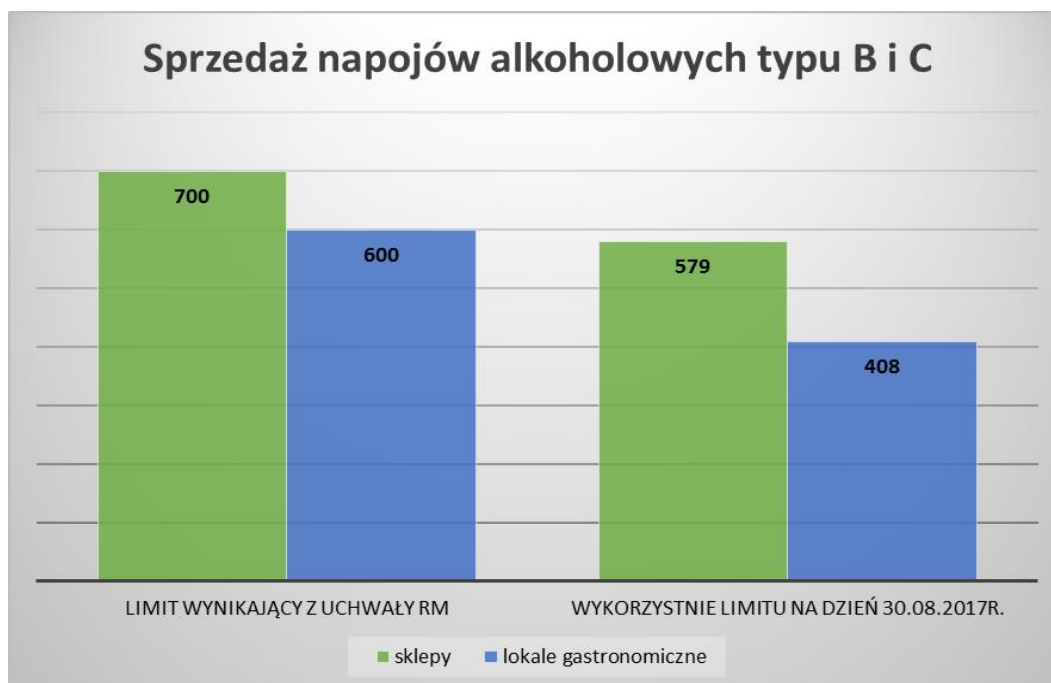
W związku z powyższymi danymi diagnozującymi problem alkoholowy i narkotykowy stwierdza się konieczność dalszego prowadzenia i w miarę możliwości intensyfikowania działań w zakresie kompetencji Policji i Straży Miejskiej, w tym przede wszystkim karanie mandatami osób spożywających alkohol w miejscach publicznych. Bardzo istotne jest prowadzenie przez Komendę Miejską Policji regularnych i intensywnych kontroli kierowców pod kątem obecności alkoholu w ich organizmie oraz działań związanych ze zwalczaniem przestępczości narkotykowej.

W ramach działań Urzędu Miasta Katowice priorytetem pozostaje inicjowanie i zlecenie różnym podmiotom niepublicznym, w tym głównie organizacjom pozarządowym, szeregu działań o charakterze profilaktycznym. Przede wszystkim systematyczne, zróżnicowane i profesjonalne oddziaływanie na dzieci i młodzież oraz pomoc rodzinom szczególnie zagrożonym problemami uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

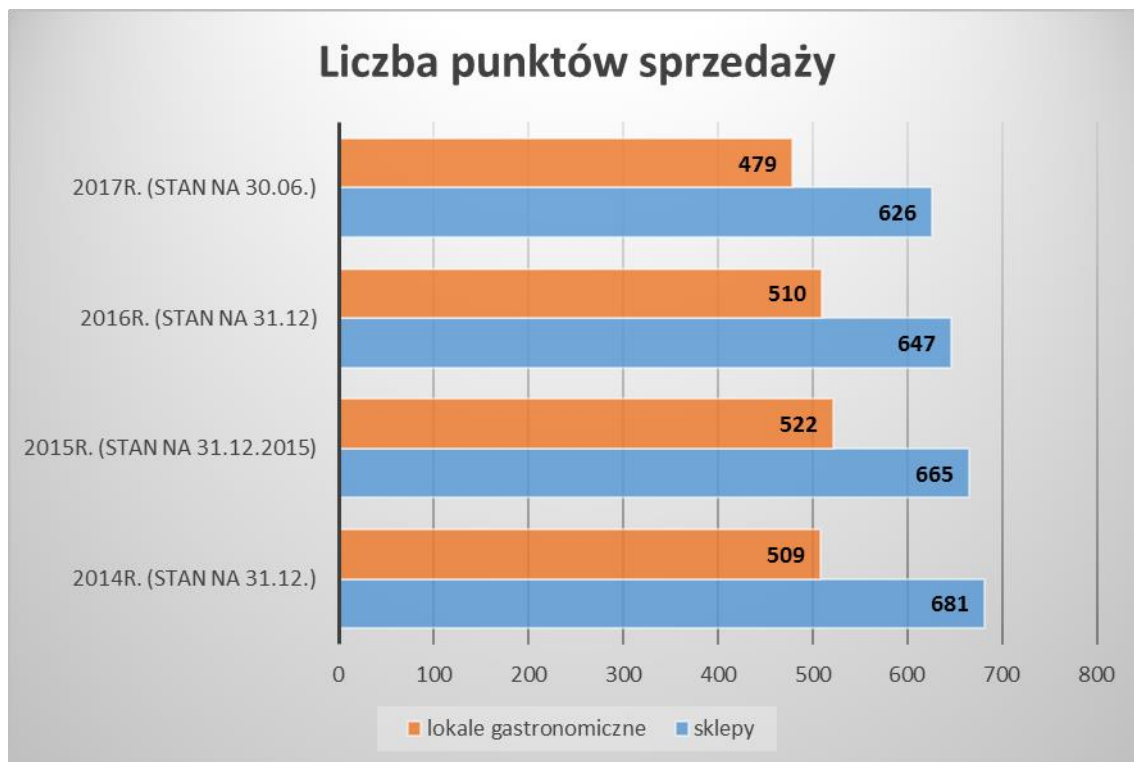
Analiza sprawozdań z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Alkoholowych w 2016 roku oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 roku, a także w pierwszym półroczu 2017 roku wskazuje, że najliczniejszą grupę odbiorców obydwu programów stanowią dzieci i młodzieży: 585 w pełni wykorzystywanych miejsc w placówkach wsparcia dziennego, ponad 6.000 uczestników zajęć pozalekcyjnych w ramach Środowiskowych Programów Profilaktycznych w szkołach oraz ponad 3000 uczestników w zajęciach uczniowskich klubów sportowych, ponad 6.000 uczestników programów edukacyjno-profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Ta popularność form wczesnej profilaktyki uzależnień oraz ich znaczenie w długofalowej strategii rozwiązywania problemów uzależnień stanowi uzasadnienie do kontynuowania tych działań w roku 2018. Odziaływania prowadzone wobec młodych i ich rodzin stwarzają okazje do zaspokajania ich potrzeb psychicznych, nauczania radzenia sobie z trudnymi sytuacjami oraz wyrobienia nawyków prowadzenia zdrowego stylu życia. To z kolei powinno przyczynić się do ograniczania w przyszłości problemów wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

II. DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (oprócz piwa) określony w uchwale Nr LXVI/1348/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2017 roku wynosi 1300 (w tym 700 dotyczy sklepów, a 600 lokali gastronomicznych).

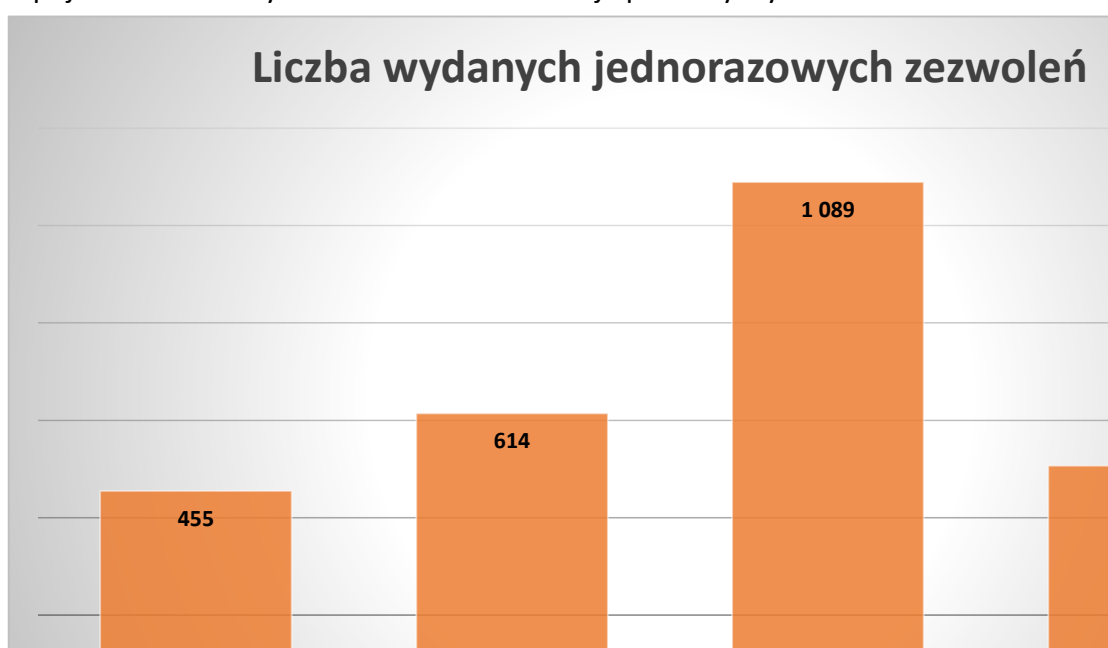
Powyższy wykres obrazuje wykorzystanie zezwoleń (stan na dzień 23.08.2017r.) z uwzględnieniem limitów określonych uchwałami Rady Miasta Katowice.

Powyższy wykres ukazuje całkowitą liczbę punktów sprzedaży (z podziałem na lokale gastronomiczne i sklepy) w okresie ostatnich 3 lat, biorąc pod uwagę ostatni dzień każdego kolejnego roku oraz 30.06.2017 roku. W wykazanej liczbie mieszczą się punkty sprzedaży posiadające wszystkie typy zezwoleń, w tym Nielimitowane zezwolenia typu A (na piwo oraz napoje zawierające do 4,5% alkoholu).

Wykres wykazuje, że stan nasycenia miasta w ostatnich 3 latach stałymi punktami sprzedaży napojów alkoholowych bardzo nieznacznie małał.

W ramach limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są zezwolenia tzw. jednorazowe (maksymalnie na dwa dni handlu alkoholem), które dotyczą sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na imprezach typu festyny, targi, jarmarki. Dynamikę rozwoju tej formy handlu napojami alkoholowymi w Katowicach obrazuje poniższy wykres:

Liczba punktów sprzedaży w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta Katowice

Rok	2013r. (stan na 31 grudnia)	2014r. (stan na 31 grudnia)	2015r. (stan na 31 grudnia)	2016r. (stan na 31 grudnia)
Liczba mieszkańców	300 321	301 834	289 148	286 679
Liczba punktów sprzedaży	1 190	1 190	1 177	1 157
Liczba mieszkańców Katowic przypadająca na jeden punkt sprzedaży alkoholu	252,37	253,64	245,66	247,78

Wg dostępnych statystyk, w Polsce w 2016 roku na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadało 247 osób, a w woj. śląskim: 266.

Ograniczanie sprzedaży napojów alkoholowych:

W oparciu o powyższe analizy zakłada się, że nie nastąpi zwiększenie limitu liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz że będzie kontynuowana analiza zdarzeń wynikających z używania alkoholu oraz dynamika handlu napojami alkoholowymi.

W przypadku pojawienia się nowych regulacji prawnych umożliwiających ustalanie limitów punktów sprzedaży alkoholu dla poszczególnych rejonów miasta konieczne będzie przeprowadzenie analizy w oparciu o zagęszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w poszczególnych dzielnicach miasta, częstotliwość zdarzeń dotyczących zakłócania spokoju i porządku publicznego związanych ze spożywaniem alkoholu.

III. DZIAŁANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Katowice powołał Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, które w szczególności obejmują:
 - a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniami,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
 - c) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

2. Opiniowanie :
 - a) projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także sprawozdań z realizacji tych programów,
 - b) projektów uchwał dotyczących limitu punktów sprzedaży oraz usytuowania na terenie miasta Katowice punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uwzględniających potrzebę ograniczania dostępności alkoholu,
 - c) wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Katowice w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postanowienia.
3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
4. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
5. Prowadzenie wraz z Wydziałem Spraw Obywatelskich kontroli wiarygodności danych złożonych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim.

II. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Przewodniczącemu, Wiceprzewodniczącemu oraz członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu Zespołu Inicjująco-Opiniującego, Zespołu ds. Leczenia Odwykowego, Zespołu Kontrolnego oraz Zespołu ds. kontroli wiarygodności danych złożonych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim, w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw.
2. Udział Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego lub członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

IV. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII

Oprócz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizatorami programu są również następujące podmioty:

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, które prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.
2. Zakłady leczenia odwykowego.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - placówki wsparcia dziennego w formie świetlic specjalistycznych i specjalistycznych klubów młodzieżowych,
 - Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi - podejmuje działania w zakresie pomocy osobom zaburzonym psychicznie z problemem uzależnienia i ich rodzinom,
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej - udziela rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, podejmuje działania interwencyjne na rzecz osób i rodzin z problemem uzależnienia, zwiększa dostępność w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny.
4. Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu: zwiększa dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pomocy psychologicznej i prawnej dla członków rodzin osób uzależnionych.
5. Komenda Miejska Policji - pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
6. Sąd Rejonowy - Wydziały Rodzinne i Nieletnich orzekają o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
7. Straż Miejska - kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych handlujących alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz prowadzi działania z zakresu prewencji szkolnej.
8. Organizacje pozarządowe oraz podmioty wpisane do ewidencji działalności gospodarczej – realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
9. Zespół Interdyscyplinarny, w skład, którego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

V. CELE I ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Cel główny programu: ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z picia napojów alkoholowych i zażywania innych środków psychoaktywnych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin			
	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań oraz partnerzy
A	prorowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wytrzeźwień	- liczba udzielonych porad, konsultacji i rozmów motywujących do leczenia	Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych
B	prorowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, które podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny	- liczba rodzin objętych pomocą - liczba konsultacji dla rodzin - liczba pracowników socjalnych biorących udział w szkoleniach - liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
C	zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- liczba osób objętych pomocą - ilość udzielonej pomocy (wyrażonej w godzinach lub osobodniach)	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: specjalistyczne placówki lecznicze</i>
D	organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie	- liczba spotkań grup terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej

	grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin	- liczba osób biorących udział	<i>Partnerzy: specjalistyczne placówki lecznicze, organizacje pozarządowe, indywidualni specjaliści prowadzący działalność gospodarczą</i>
E	dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym	- liczba osób biorących udział w obozach	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
F	wspieranie działalności punktów informacyjno-konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych	- liczba udzielonych usług	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
G	prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	- liczba rozpatrzonych wniosków przez MKRPA - liczba spotkań z osobami, zapraszanyimi przez Komisję - liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych–Zespół ds. Leczenia Odwykowego <i>Partnerzy: MOPS, Policja, MIW i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Sąd Rejonowy</i>
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą	- liczba Zespołów Interdyscyplinarnych - liczba Grup Roboczych	MOPS – Ośrodek Interwencji Kryzysowej <i>Partnerzy: Policja, Sąd, Prokuratura, Policja, Urząd Miasta, Izba Pielęgniarska</i>
B	prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- liczba osób korzystających z pomocy - rodzaj udzielonej pomocy i liczba poszczególnych form pomocy	MOPS
C	prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez organizacje pozarządowe	- liczba osób korzystających z pomocy - rodzaj udzielonej pomocy i liczba poszczególnych form pomocy	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań oraz partnerzy
A	<p>prowadzenie <u>placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży</u> w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych oraz grup profilaktycznych dla młodzieży oraz zlecenie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek - liczba dzieci objętych pomocą 	<p>Wydział Polityki Społecznej Partnerzy: organizacje pozarządowe MOPS</p>
B	<p>realizacja <u>środowiskowych programów profilaktycznych</u>, prowadzonych przez szkoły wg następujących założeń merytorycznych :</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja w formie zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno – pedagogicznym i edukacyjno- informacyjnymi z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowanych w pierwszej kolejności do dzieci zaniedbanych wychowawczo, - realizacja przez współpracujące ze sobą instytucje np. szkoły, terenowe punkty pomocy społecznej, uczniowskie kluby sportowe, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne), - koordynacja merytoryczna przez osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, w której realizowany jest program; wskazane jest, aby koordynator merytoryczny posiadał kwalifikacje dotyczące pracy psychoprofilaktycznej z dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach - liczba godzin zrealizowanych zajęć 	<p>Szkoły, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu</p>

C	<p>prorowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez <u>uczniowskie kluby sportowe</u> i uwzględniających następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączanie w zajęcia sportowe zwłaszcza dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej, - podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach 	<p>Wydział Edukacji i Sportu <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe (uczniowskie kluby sportowe)</i></p>
D	<p>prorowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach 	<p>Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe i specjaliści w zakresie profilaktyki prowadzący działalność gospodarczą</i></p>
E	<p>wspieranie i prorowadzenie działań promujących trzeźwość</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba odbiorców 	<p>Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i></p>
F	<p>kształtowanie młodzieżowych liderów trzeźwości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w szkoleniach 	<p>Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i></p>
4. Nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
	<p>Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych kontroli - liczba udzielonych mandatów przez Straż Miejską 	<p>Miejska Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych – Zespół Kontrolny <i>Partnerzy: Straż Miejska, Wydział Spraw Obywatelskich</i></p>

VI. ZASADY FINANSOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki zaplanowane w budżecie Miasta na 2018 rok na realizację niniejszego Programu wynoszą 7.700.000 zł

1. Dysponenci środków finansowych

Dysponenci	Środki finansowane w wysokości:
Wydział Polityki Społecznej	2.966.096 zł
Wydział Edukacji i Sportu	800.000 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	2.250.850 zł
Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach	742.574 zł
Placówki oświatowe	940.480 zł
Suma	7.700.000 zł

2. Program zostanie podany do wiadomości publicznej i będzie podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim zamieszczonych. Wytyczne do realizacji zadań wynikających z programu zawiera przewodnik pn. „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”, opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Koordynację realizacji Programu prowadzi Prezydent Miasta Katowice poprzez Pełnomocnika Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w ramach Wydziału Polityki Społecznej.